

Den norske kirke

Kongsberg Prosti

Det kongelige kultur- og kirkedepartement
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

dok 12

03/385	24.11.03
Kode 540	Beh. KRS

HØRING - TJENESTEORDNING FOR PROSTER OG MENIGHETSPRESTER

Generell betraktning

I forslag til nye tjenesteordninger sies det at man legger til rette for bedre ledelse av prestetjenesten og at man beveger seg fra regelstyring mot en mer mål- og resultatstyring av prestetjenesten. Styrken i de nye ordningene er muligheten for større fleksibilitet i organiseringen av prestetjenesten. Utvidelse av tjenstedistrikt er viktig med sikte på utnyttelse av ressurser og håndtering av konflikter. Hovedinnvending mot de nye forslagene er at de fortsatt er for detaljerte, særlig hva tjenesteordning for menighetsprester angår.

Dernest; Skal formålet om bedre ledelse av prestetjenesten nås må prosten styrkes med tilføring av administrative ressurser. En slik styrking ser jeg som forutsetning for å lykkes med intensjonen i forslagene til nye tjenesteordninger.

Tjenesteordning for proster.

§3 Forslaget sier "Prosten er nærmeste overordnede for prostiets sokneprester og prostiprester". Av dette leser jeg at kapellanstillinger med ansvar for egne sokn omgjøres til soknepreststillinger og at betegnelsen kapellan kun knyttes til stillinger der det er ansatt flere prester i et og samme sokn. Dersom kapellanstillinger - med ansvar for egne sokn - blir opprettholdt som stillingskategori bør man vurdere å endre ordlyden i forslag slik at også disse menighetsprestene blir underordnet prosten.

Resten av paragrafen, som begynner med "og fordeler de oppgaver mellom prostiets prester..." kan strykes da dette handler om praktiske oppgaver, blant mange andre, som prosten (med mindre biskopen bestemmer noe annet) utfører som leder av prestetjenesten og ivaretar av arbeidsgivers styringsrett overfor prestene. (jfr.§§1-3)

§4 Denne har referanse til §2 i tjenesteordning for prester. Teksten kan formes slik: "Prosten skal se til at prestene forvalter Ord og sakrament *i samsvar med de ordninger som gjelder for prestetjenesten i Den norske kirke*. Prosten skal stimulere prestene til.. osv.

§5 Her defineres prostens rolle i forhold til rådene og øvrige ansatte på en god måte.

§6 I den grad pkt. a)-n) skal være med som detaljerte tjensteoppgaver er flg. å bemerke:

Den norske kirke

Kongsberg Prosti

Pkt. g) kan med fordel omskrives slik: "*foretar vigsling til fast kirkelig tjeneste etter gudstjenesteordningens bestemmelser.*"

Fjern gjerne detaljbeskrivelser og beskriv heller sentrale lederoppgaver i prostetjenesten (om. representasjon/visitasjon, ansvar vedr. rekruttering, personalforvaltning, kompetanse- og organisasjonsutvikling).

- §9 Paragrafen bør lyde: "*Prosten innsettes i sitt embete av biskopen eller på dennes vegne av domprosten*". Resterende del av paragrafen foreslås sløyfet. Det handler om profil og synliggjøring av prostens rolle. Av mange prioriterte oppgaver for en biskop bør rekruttering og innsettelse av prost høre med blant de viktigste!
- §10 2 ledd sløyfes. Første ledd sier at man får "godtgjøringer etter de regler og satser som gjelder til enhver tid". Det må være mer enn dekkende!

Tjenesteordning for menighetsprester

Her kunne jeg ønsket en ordning med fokus på overordnede oppgaver/strategier som hovedinnhold med henvisning til kirkelige ordninger og retningslinjer.

Dernest til noen av punktene.

- §7 Departementets forslag til endring med ordlyden "*Presten har rett til å instruere kirketjener, klokker, organist/kantor og andre medvirkende i alle forhold der beslutningsmyndigheten ikke er lagt til andre enn presten*" (understreket av meg) kan skape grobunn for konflikter. Hvilken beslutningsmyndighet er det snakk om? På hvilke områder kan en prest instruere andre kirkelige ansatte? Her ligger an til fortolkningsmuligheter - for de som er anlagt for slike sysler. De er det noen av! Jeg foreslår at hele setningen strykes og at det istedet føyes til i første ledd: "*Forrettende prest har det overordnede ansvaret for å lede forberedelsen og gjennomføringen av gudstjenester og kirkelige handlinger.*"
- §9 Utvidelse av tjenestedistrikt er tjenesteordningens viktigste endring. Jeg vil advare mot å stramme inn denne paragrafen, eksempelvis ved å legge til at menighetspresten som normalt skal ha sitt hovedvirke knyttet til et sokn. Slik vil det gjerne bli i praksis, men det bør ikke stå i det som vil være juridisk bindende del av en arbeidsavtale. Ordningen bør sikre størst mulig grad av fleksibilitet også i møte med situasjoner der behov for omrokking av stillinger er preserende.

Den norske kirke

Kongsberg Prosti

§11 Policy vedørende kirkelig betjening for personer bosatt innenfor eller utenfor tjenstedistrikt bør ligge under prostens lederansvar og ikke være del av den enkelte prests beslutningsområde. *Rett* til å forrette kirkelige handlinger innenfor tjenstedistriktet (les prostiet) gir den enkelte prest mulighet til å opptre som "selvstendig næringsdrivende" innen teologi. Betjening på bakgrunn av ønsker berører kollegaforhold og bruk av personalressurser og bør av den grunn være et prosteanliggende.

Avsnittet om at "presten ikke har plikt til å utføre kirkelige handlinger for personer bosatt utenfor *tjenstedistriktet*, unntatt når avdødes nærmeste pårørende eller den som sørger for gravferden er bosatt i distriktet" kan berøre utflyttede personer på en utilsiktet måte. Eksempel på dette er krigsseilere bosatt i utlandet. Enkelte av disse har nær tilknytning til hjemsted, men er uten nær familie eller venner i det som defineres som tjenstedistriktet. Selv om dette neppe representerer mange tilfeller eller er av karakter som ikke lar seg løse dersom/når de oppstår, trekkes dette fram som eksempel på at man bør være varsom med bruk av reservasjonsretten.

Oppsummering

Forslag til nye tjenesteordninger har to hovedtrekk som representerer forbedringer i forhold nåværende ordning. Det ene er profileringen av prostens lederansvar av prestetjenesten. Det andre er utvidelsen av tjenstedistrikt. Svakheten er at at prestetjenesten gjennom sin tjenesteordning fortsatt preges av regelstyring.

Kongsberg 19.11.03

Hans Erik Ruud
Prost